

Sivistystoimen talousarvio 2023

Talousarviovuosi 2023 tulee olemaan kuntataloudessa haasteellinen: yleiseen talouskehitykseen liittyvä epävarmuus, maailmanpoliittiseen tilanteeseen liittyvä kustannusten nousu ja kunta-alojen henkilöstökustannusten nousu tuovat kustannuspaineita samanaikaisesti, kun kuntien tulokehitys laskee merkittävästi. Polvijärvellä on ollut kunnianhimoisena tavoitteena tarjota laadukkaat ja toimivat varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja vapaa-aikapalveluiden palvelut. Sivistystoimen palvelut ovat keskeisessä roolissa kuntalaisen hyvässä arjessa.

Sivistystoimi tuottaa varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja vapaa-aikapalveluiden palvelut kunnan omana toimintana. Lukiokoulutuksessa on tehty jo useita vuosia yhteistyötä Outokummun ja Juuan lukioiden kanssa. Seudullisena ostopalveluna hankitaan kirjastopalvelut, seutuopiston kursssitarjonta sekä etsivä nuorisotyö Joensuun nuorisoverstaalta.

Sivistystoimen kokonaisbudjetti 2023

Tili	Talousarvio 2023 netto	Talousarvio 2022 netto	Erotus	Ta %
2110 Koulutoimi/hallinto	331 593	155 220	+ 176 373	+113,6
2380 Varhaiskasvatus ja esiopetus	2 232 506	2 137 202	+ 95 304	+4,5
2210 Peruskoulut	4 401 556	4 176 598	+ 224 958	+5,4
2310 Lukio	474 536	451 744	+ 22 792	+5,0
2510 Kansalaisopisto	49 578	50 078	- 500	-1,0
2530 Kirjasto	179 487	175 547	+ 3 940	+0,5
2600 Vapaa-aika	277 824	275 873	+ 1 951	+0,7
Nettomenot yhteensä	7 944 080	7 422 262	+ 521 818	+7,0

Vuoden 2023 talousarvioesitys on 188 518 euroa yli kunnanhallituksen antaman raamin 7 755 662 euroa. Vuoteen 2022 verrattuna suurimmat menojen lisäykset ovat seuraavilla menokohtilla:

Menokohta	Talousarvio 2023	Lisäys vuoteen 2022
Sisäiset vuokrat	799 548	243 564
Ateriapalvelut, sisäiset	693 931	91 927
Palkat	4 012 178	142 469
Eläkevakuutusmaksut/ tasausmaksut	168 182	16 321
Työterveyshuolto, sisäinen	13 800	11 200
Henkilöstön e-passit	10 000	5 000
YHTEENSÄ	5 697 639	510 481

Kunnanhallitus nosti raamia edellisestä vuodesta 319 683 euroa. Kunnanhallitus satoi raamin korotuksen palkankorotuksiin 94000 euroa ja sisäisten vuokrien korotuspaineisiin 225 683 euroa. Taulukosta voi huomata, ettei palkankorotuksiin varattu raamin korotus ollut riittävä, tarve on 48 469 euroa enemmän. Sisäisten vuokrien korotus on enemmän kuin raamissa on arvioitu ja lisäksi kunnan ateriapalveluiden kustannukset ovat kasvaneet 91 927 euroa. Myös sivistystoimen kaikki hankintamenot ovat nousseet huomattavasti yleisen hintakehityksen myötä.

Sivistystoimen investoinnit

Sivistystoimen investoinneissa pysytään hyvin maltillisissa tavoitteissa. Sivistystoimen hallinnon alle on varattu vain laiterikkoutumisten vara ja kirjaston mahdollisesti tarvitsemat lisäsatsaukset kameravalvontaan. Varhaiskasvatus, esiopetus ja koulu varaudutaan rikkiäisten laitteiden korvaamiseen ja pieniin uudistamishankintoihin oppimisympäristöjen ajantasaistamiseksi ja lasten tukemiseksi. Vapaa-aikatoimen hankinnoissa on tarve kehittää Sotkuman nuorisotyön toimintaedellytyksiä ja uusia toimintakeskus Turvalan kuntosalilaitteita.

Tili	Talousarvio 2023	Talousarvio 2022	Erotus	Ta %
2105 Sivistystoimen hallinto	10 000	10 000	0	0
2103 Varhaiskasvatus ja esiopetus	20 000	20 000	0	0
2106 Kalusteet ja oppimisympäristön kehittäminen	50 000	50 000	0	0
2102 Vapaa-aikatoimen hankinnat	20 000	20 000	0	0
Nettomenot yhteensä	100 000	100 000	0	0

Polvijärven kunnassa on haettu valtion erityisavustusta yhteisöllisen opiskeluhuollon vahvistamiseen ja kehittämiseen vuodelle 2023 esiopetukseen, perusopetukseen ja lukiokoulutukseen. Hankkeen rahoitus olisi yhteensä 95000e, josta omarahoitusosuus on 30%. Omarahoitusosuutta jaetaan talousarviossa investointeihin, käyttövaroihin, koulutukseen sekä henkilöstökuluihin. Hankkeen investointimenojen tulee pysytellä koulujen käyttövarojen raamin sisällä siten, että koulun muuta tarpeelliset hankinnat saadaan toteutettua.

Polvijärven koulussa on haettu myös rahoitusta liikkuva opiskelutoimintaan vuodelle 2023. Rahoitusta haettiin aluehallintovirastolta 15 000 ja hankkeen omarahoitusosuus on 15 000e. Hanke kohdistuu yläkouluikäisiin. Hankkeen omarahoitusosuutta jaetaan talousarviossa myös investointeihin.

Sivistystoimen käyttömenot

Sivistystoimen hallinto

Sivistystoimen hallinto koostuu hallintosihteeristä, toimistosihteeristä ja osa-aikaisesta toimialajohtajasta, jonka päätoimi on toimia perusopetuksen ja lukion rehtorina. Sivistystoimen hallinto valmistelee sivistyslautakunnan esityslistat, vastaa talouden hoidosta (laskutus, maksut, talouden seuranta ja raportointi), koordinoi hankkeita ja suunnittelee koulukuljetukset.

Tulosalueen tavoitteet vuodelle 2023

- 1) Tarjotaan sujuvat hallinto- ja taloushallintopalvelut koko toimialalle.
- 2) Tuetaan ja kehitetään varhaiskasvatuksen hallintopalveluita.
- 3) Selkiytetään hallintoon, talouden kiertoon, oppilaitoshallintajärjestelmiin, varhaiskasvatuksen järjestelmiin liittyviä vastuualueita ja hyödynnetään kunkin työntekijän asiantuntemusta parhaalla mahdollisella tavalla.

Tulosalueen tavoitteet suunnitelmakaudelle 2024–2025

Suunnittelukauden tavoitteena on vahvistaa hallinnollista osaamista ja tukea kunkin työntekijän osaamisprofiilin kehittämistä. Löydetään prosessit, joissa opitaan hyödyntämään toistemme asiantuntemusta ja osaamista suunnitelmallisesti.

Tulosalueen henkilöstömitoitus

	2021	2022	TA 2023
Sivistystoimen toimialavastaava	0,3	0,3	0,3
Hallintosihteeri	1	1	1
Toimistosihteeri	1	1	1

Sivistystoimen hallinnossa on merkittävä henkilöstökulujen lisäys, joka johtuu siitä, että sivistyksen vastuualueiden sisältä poistuu eläkemenerusteinen maksu (4101) ja sen tilalle tulee eläkevakuutusmaksujen tasausmaksu (4110). Talousarviovaiheessa tasausmaksu on kätevin sijoittaa sivistystoimen hallinnon alle, vaikka se tilinpäätöksessä kirjautuisikin eri vastuualueiden alle. Maksu koskee jo eläköityneitä henkilöitä ja siksi sitä ei pysty siirtämään nykyisen henkilöstön suhteessa vastuualueiden alle, koska se ei välttämättä vastaa eläköityneiden määrää. Sivistystoimen hallintoa kasvattavat myös työterveyshuollon kohonneet kulut, kasvu aiempaan edelliseen vuoteen 11200 euroa. Myös kunnan henkilökunnan virkistämiseen suunniteltu E-passin summan korotus 50 eurosta 100 euroon koko vuoden työskenteleville nostaa kuluja ainakin 5000 euroa. Sivistystoimen hallinnossa pidetään kuitenkin hyvänä ajatuksena, että virkistysrahan määrää korotetaan, koska kunta-alalla on myös koveneva kilpailu hyvistä työntekijöistä ja on hyvin tärkeää kunnan palveluille, että rekrytoinneissa onnistutaan ja pystytään olemaan houkutteleva vaihtoehto seudullisessa kilpailussa.

Varhaiskasvatus ja esiopetus

Tulosalueen tavoitteet vuodelle 2023

- 1) Polvijärven kunnan uuden varhaiskasvatussuunnitelman käyttöönotto ja siirtäminen käytäntöihin kaikissa yksiköissä.
- 2) Uuden varhaiskasvatuslain kolmiportaisen tuen prosessien luominen ja toimintakulttuuriin siirtäminen.
- 3) Hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden mukaisesti lasten tunne- ja vuorovaikutustaitojen tukeminen ja kehittäminen hyvillä arjen käytännöillä ja kohdennetulla tuella.

Tulosalueen tavoitteet suunnitelmakaudelle 2024–2025

Suunnittelukauden tavoitteena on vahvistaa henkilöstön ammatillista osaamista, henkilöstöresursseja ja toimintamalleja, jotta lapsen oikeus saada yleistä, tehostettua tai erityistä tukea sekä lapsen oikeus varhaiskasvatuksen erityisopettajan palveluihin ja opetukseen toteutuvat. Esiopetuksessa pedagogisen tuen ja oppilashuollon käytännöt vahvistuvat. Lisäksi tavoitteena on monialaisen yhteistyön eri toimintamallien kehittäminen lapsen edun mukaisesti.

Tulosalueen tunnusluvut ennuste vuosi 2023

Yksiköt	Lapsimäärä kevät	Lapsimäärä syksy	Työntekijät kevät	Työntekijät syksy
Päiväkoti Peukaloinen	65	60	VL 9,5 VO 3,4 AV 1 (työl.)	VL 7 VO 4 VS 1-2 AV 1 (työl.)
Sotkuman Päiväkoti	54	50	VL 9 VO 5	VL 6 VO 5 VS 0-1 PÄIVÄK.AP 1
Perhepäivähoito	4	4	PPH 1	PPH 1
Vaparin esiopetus	36	19	VO 2 VL 3 AV 0,5	VO 2 VL 2 AV 0,5
Sotkuman esiopetus	15	15	VO 1 VL 1	VO 1 VL 1
Kotihoito	1	1	VL 1	VL 1
Yhteensä:	175	149	+ 2 VEO	+ 2 VEO
AP/IP Vapari+Sotkuma	37	47	1,35 (osa- aik.koulunk.ohj.)	1,5
varhaiskasvatuspäällikkö			1	1
varhaiskasvatuksen apulaisjohtaja			0,1	0,1
varhaiskasvatuksen palvelusihteeri			1	1

Henkilöstön sijoittuminen syksyille tarkentuu lapsiryhmien koontien jälkeen. Hanketyössä jatkaa yksi varhaiskasvatuksen sosionomi ja kaksi varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa. Vaparin aamu- ja iltapäiväkerhon suunnittelussa täytyy huomioida tulevan vuoden ekaluokkalaisten poikkeuksellisen suuri määrä. Vaparin esiopetuksen aamupalan siirtyminen ruokalaan vapauttaa Vaparin henkilöstön työpanosta pedagogiseen työhön myös aamusta.

Rekryointitarpeet vuonna 2023

Vakituisesti täytettävät toimet:

Varhaiskasvatuksen erityisopettaja, jotta varhaiskasvatuslain 3 a:n luvun veloitteet lapsen oikeudesta varhaiskasvatuksessa annettavaan tukeen turvataan. Varhaiskasvatuksessa on ollut kuluneenakin vuonna erityisopettaja, mutta hän on toiminut hankerahoituksella.

Varhaiskasvatuksen sosionomi: varhaiskasvatuksen lastenhoitajan jäädessä eläkkeelle, toimi muutetaan varhaiskasvatuksen sosionomin toimeksi. Näin pystytään vastaamaan varhaiskasvatuslain 37§:n vaatimuksiin.

Varhaiskasvatuksen sosionomi: varhaiskasvatuksen lastenhoitajan irtisanoutuessa, toimi muutetaan varhaiskasvatuksen sosionomin toimeksi. Näin pystytään vastaamaan varhaiskasvatuslain 37§:n vaatimuksiin.

Varhaiskasvatuksen palvelusihteeri, jonka työpanosta tarvitaan varhaiskasvatuksessa lisääntyneiden hallinnollisten työtehtävien tekemiseen. Määräaikainen työntekijä hoitaa tehtävää helmikuun loppuun 2023, tarve palvelusihteerin toimeen on todellinen. Hallinnollinen paperityö on lisääntynyt myös varhaiskasvatuksessa jatkuvasti.

Määräaikaisiin tehtäviin tarvitaan:

Yksi varhaiskasvatuksen opettajan perhevapaan sijainen.

Yksi varhaiskasvatuksen lastenhoitaja hanketyöhön.

Perusopetus

Tulosalueen tavoitteet vuodelle 2023

Lukuvuoden tavoitteiden mukaisesti

- 1) Ryhmytykseen panostaminen.
- 2) Mielenterveyden ja hyvinvoinnin tukeminen liikunnan keinoin.
- 3) Suvaitsevaisuuden ja monimuotoisuuden kulttuurin kehittäminen ja vuorovaikutuksellinen kohtaaminen.
- 4) Arviointikulttuurin kehittäminen.

Tulosalueen tavoitteet suunnitelmakaudelle 2024–2025

Perusopetuksessa oppilaiden määrä ei vähene suunnittelukauden aikana: lukuvuonna 2023-2024 oppilasmäärä nousee 351 oppilaaseen, ollen seuraavina lukuvuosina aina kevääseen 2026 saakka 345 oppilasta. Perusopetuksessa ei ole mahdollisuutta ajatella henkilöstöresurssin vähentämistä, perusteena on kasvava lasten määrä. Suunnittelukauden tavoitteena on luoda yhtenäisen peruskoulun käytännöt niin sujuviksi, että kaikki lapset saavat tasavertaisen ja laadukkaan perusopetuksen koulupolun ensimmäisestä yhdeksänteen luokkaan. Pedagogisen tuen ja oppilashuollon käytänteet vahvistetaan vastaamaan varhaisen tuen tarpeisiin ja toivotaan, että uusien hyvinvointialueiden oppilashuollon, erityissairaanhoidon sekä sosiaalitoimen resurssit vastaavat paremmin tuen tarpeeseen sekä lakisääteisiin vaatimuksiin. Lisäksi osaksi koulun arkea otetaan Polvijärven kunnan hyvinvointisuunnitelmassa laaditut tavoitteet ja toimenpiteet. Suunnitelmakauden aikana tulee myös ajankohtaiseksi tilajärjestelyiden uudelleen pohdinta ruokalasta vapautuvan tilan myötä. Muuttuvat tilajärjestelyt tulevat vaatimaan investointisuunnitelmaa.

Polvijärven koulussa on ollut toistaiseksi erinomainen tilanne erityisopettajien suhteen: kunnan palveluksessa on tällä hetkellä seitsemän pätevää erityisopettajaa, yksi liki pätevä ja yksi luokanopettaja tekee erityisopettajan sijaisuutta.

Tulosalueen tunnusluvut ennuste vuosi 2023

	Oppilasmäärä kevät/syky	Eri aineiden VVT ennuste	Erityisopetus VVT ennuste	Ohjaajat
1-6 Sotkuma	60/63	114	26	2
1-6 keskusta	168/170	253	99 (VIP mukana)	7 (VIP mukana)
7-9	111/118	225	57	3
yhteiset OVTES		36,4		
YHTEENSÄ	339/351	628,4	182	12

Polvijärven koulussa on haettu rahoitusta liikkuva opiskelutoimintaan vuodelle 2023. Rahoitusta haettiin aluehallintovirastolta 15 000 ja hankkeen omarahoitusosuus on 15 000e. Hanke kohdistuu yläkouluikäisiin. Hankkeen omarahoitusosuutta jaetaan talousarviossa investointeihin sekä käyttövaroihin. Avustuksesta ei ole tullut vielä päätöstä.

Tulosalueen henkilöstömitoitus

	2021	2022	TA 2023
Rehtori	0,6	0,6	0,6
Apulaisrehtori	1	1	1
Koulunjohtaja KK	0,3	0,3	0,3
Koulunjohtaja SOT	0,18	0,18	0,18
Luokanopettaja KK	7,7	7,7	7,7
Luokanopettaja SOT	3,82	3,82	3,82
Luokanopetuksen tuntiopettaja KK	0	0	1
Luokanopetuksen tuntiopettaja SOT			0,5
Luokanopetuksen tuntiopettaja KK määik.	2	1,5	1
Erityisopettaja KK 1-6	2	2	2,5
Erityisopettaja SOT	1,1	1,1	1
Erityisopettaja KK 1-6 määik.	3	2	1,5
Erityisopettaja KK 7-9	2	2	2
Erityisopettaja KK 7-9 määik.	0,5	0,375	1
Lehtori 7-9	4	3,5	3
Lehtori LU-PO	1,1	1,1	1,1
Lehtori PO-LU	3	3	1,5
Tuntiopettaja LU-PO	1	2	2
Tuntiopettaja PO-LU	4	4,5	7
Tuntiopettaja PO	1	1	1
Koulunkäynninohjaaja KK 1-6	3	3	4
Koulunkäynninohjaaja SOT	1	1	1
Koulukäynninohjaaja KK 1-6 määr.aik	3	3	3* osa hankkeella
Koulunkäynninohjaaja SOT määr.aik	0,85	0,85	0,85
Koulunkäynninohjaaja KK7-9	1,7	1,7	1,7
Koulunkäynninohjaaja KK7-9 määr.aik	0,85	0,5	0
Hankekoordinaattori SKY	1	0,5	0,17
Kouluvalmentaja SKY	0,5	0,75	1
Kerhokoordinaattori Mie har	0,2	0,2	0,2

Erityisopettajien määrä perusopetuksessa pysyy samana vuoteen 2022 nähden lukuun ottamatta esiopetuksessa ollutta lisäresurssia seitsemää vuosiviikkotuntia, mikä siirtyy perusopetukseen syksyllä 2023. Perusopetuksessa syksyllä 2023 ennakoidaan olevan enemmän vaativan erityisen tuen oppilaita, jolloin VIP-ryhmään sijoitetaan kaksi erityisluokanopettajaa. VIP ryhmän erityisluokanopettajaresurssia jaetaan sekä alaluokille että yläluokkien tarpeeseen. Tällä ennakoidaan nykyisen esiopetuksen ryhmän tarvetta: Vaparin esiopetuksen ryhmässä on neljänä päivänä viikossa erityisopettajan tuki käytettävissä.

Rekryointitarpeet vuodelle 2023

Vakinaiset tehtävät:

Luokanopetuksesta eläköityy luokanopettajan viran haltija vuoden vaihteessa 2022. Kevätlukukausi mennään määräaikaisella sijaisella. Luokanopettajan virka kannattaa muuttaa luokanopetuksen päätoimisen tuntiopettajan viraksi ja rekrytoida siihen vakinainen viranhaltija 1.8.2023 alkaen. Tehtävä kannattaa määritellä siten, että viran sijoituspaikka voi vaihdella lukuvuosittain kulloisenkin tarpeen mukaan.

Perusopetuksessa oli lupa rekrytoida myös vakinainen erityisluokanopettaja vuonna 2022, tätä rekrytointia ei tehty, koska tehtiin toinen vakinaisen viran rekrytointi ja sen pohjalta katsottiin viisaammaksi jatkaa määräaikaisella tehtävän hoitajalla, joka oli tehtävään käytettävissä ja melkein valmis erityisopettaja. Perusopetuksen erityisopetuksen laadun varmistamiseksi tuo rekrytointi kannattaa varmasti laittaa täyttöön siten, että vakinainen viranhaltija voi aloittaa 1.8.2023 alkaen. Erityisopettajien kokonaismäärää tämä ei muuta mihinkään: tälläkin hetkellä on kahdeksan erityisopettajaa käytettävissä.

Määräaikaiset tehtävät:

Luokanopetukseen tarvitaan yksi määräaikainen luokanopetuksen tuntiopettaja lukuvuodelle 2023-2024, samalla tavoin kuten on tällä hetkellä. Hankerahoitusta voidaan osittain käyttää tähän.

Koulunkäynninohjaajia tullaan tarvitsemaan ainakin kolme määräaikaista, lopullisesta syksyn kuviosta riippuen voi olla tarve myös kasvattaa määrää yhdellä. He kaikki tekevät työtä osa-aikaprosentilla 85. Osaan palkoista voidaan käyttää hankerahoitusta.

Kouluvalmentaja: Polvijärven koululla on tällä hetkellä kesäkuun loppuun kouluvalmentaja SKY-hankkeen tuella. Maan hallitukselta on tulossa lakiesitys, jossa edellytetään, että koululta löytyy henkilöstöresurssia koulupudokkuuden torjuntaan ja poissaolojen ennaltaehkäisyyn 1.8.2023 alkaen. Polvijärvellä pilotoitua mallia kannattaa ehdottomasti jatkaa lukuvuoden 2023-2024 ajalle ja vakiinnuttaa tehtävä sitten, kun tiedetään tarkalleen lakiesityksen vaatimukset. SKY-pilotti on kokonaisuudessaan pystynyt syksyn 2022 aikana estämään koulupudokkuutta, oppilaiden kotiinjäämistä ja erikoissairaanhoidon kouluun siirtymistä.

Lukio

Tulosalueen tavoitteet vuodelle 2023

- 1) Opiskelijoiden jaksamisen tukeminen lukion arjessa: opetellaan keinoja vähentää stressiä ja hallita työmäärää sekä harjoitellaan palautumisen keinoja.
- 2) Pyritään vaalimaan hyvää yhteishenkeä: lukiolaisten omat viihtyisät tilat ja välipalatarjoilun jatkaminen.
- 3) Laadukkaiden ja opiskelijan osaamistasoa vastaavien YO-tulosten saavuttaminen: kevään 2022 ylioppilaista ennätysmäärä sai opiskelupaikan hyvän ylioppilastutkintotodistuksen ansiosta. Se helpottaa merkittävästi siirtymää jatko-opintoihin. Edelleen on hyvä tavoitella erinomaista valmistautumista ylioppilaskirjoituksiin.
- 4) Liikkuvan opiskelukulttuurin kehittäminen yhteistyössä perusopetuksen kanssa.
- 5) Polvijärven lukion markkinointi: Poltsilta saa hyvät edellytykset jatko-opintoihin

Tulosalueen tavoitteet suunnitelmakaudelle 2024–2025

Polvijärven lukion tavoitteet yhtenevät Polvijärven koulun tavoitteiden kanssa opiskeluhuollon kehittämisen sekä ruokalan tilaratkaisun osalta. Lisäksi Polvijärven lukion osalta yhteistyön kehittäminen Juuan, Outokummun ja uutena Heinäveden lukioiden kanssa on tärkeää, koska vain siten pystymme takaamaan riittävän laajan kurssitarjottimen. Polvijärven lukion vetovoiman lisääminen on edelleen tärkeää: pystymme kiistatta tarjoamaan hyvän pohjan jatko-opintoihin, kouluterveyskyselyn tulokset ovat olleet lukion osalta hyvät ja opiskelijoiden palaute lukio-opinnoista myönteistä.

Tulosalueen tunnusluvut ennuste vuosi 2023

	Kevät 2023	Syky 2023
opiskelijat	24	25
VVT eri aineissa Polvijärvi	94,5	93
VVT eri aineissa yhteistyö Juuka-Oku	7,5	10
OVTES korvaukset	2,2	2,2
Resurssitunnit	18,42	18,59

Seutuopisto

Sivistyslautakunta on vahvistanut seutuopiston vuosittaiseksi tuntitilaukseksi 1459 h vuoden 2022 alusta alkaen. (Sivistyslautakunta 23.9.2021 49§)

Seutuopiston tuntihinta on 32,61 € eli vuoden 2023 talousarvioon varataan 49 578€ seutuopiston kurssitoimintaan. Kurssien sisällön suunnittelussa luotetaan Seutuopiston osaamiseen. Kuntalaiset voivat esittää kurssitoiveita suoraan Seutuopiston suunnittelijaopettajille.

Kirjasto

Omatoimikirjasto on laajentanut kirjaston käyttömahdollisuuksia ja tavoitteena on huolehtia sen toimivuudesta. Kirjaston talousraami määräytyy Joensuun seutukirjaston taloussuunnittelun pohjalta, jossa kirjaston kustannukset ovat 36,1798€/asukas.

Vapaa-ajanpalvelut: nuoriso-, kulttuuri- ja liikuntapalvelut

Tulosalueen tavoitteet vuodelle 2023

Hyvinvointialueet aloittavat vuoden 2023 alusta ja yhdyspintatyö on keskeistä tulevaisuudessa. Vapaa-ajanpalveluiden järjestämisvastuu säilyy kunnilla. Kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kiinnittyy jatkossa laajemmin kuntien lakisääteisiin palveluihin, joihin myös nuoriso- kulttuuri- ja liikuntapalvelut kuuluvat.

Liikunnassa kunnan ja hyvinvointialueiden yhdyspinnat liittyvät vähän liikkuvien ja soveltavaa liikuntaa tarvitsevien palveluihin. Liikuntaneuvonta on osa laajempaa palveluketjua, jossa terveytensä kannalta liian vähän liikkuvat tunnistetaan ja tavoitetaan, ohjataan liikuntaneuvontaan sekä omatoimisen ja ohjatun liikunnan pariin.

Palveluketjuja on rakennettu kunnissa liikunta- ja vapaa-aikatoimen, sosiaali- ja terveystoimen sekä järjestöjen yhteistyönä. Tällä hetkellä palveluketjut toimivat noin 150 kunnassa. Kuntien ja hyvinvointialueiden yhdyspintatyössä tuleekin sopia elintapaohjaukseen sisältyvän liikuntaneuvonnan tehtäviin ja vastuisiin liittyvästä työnjaosta sekä rakentaa tarvittavat konkreettiset yhteistyön rakenteet > kumppanuussopimukset > vahva yhteistyö.

Soveltavan liikunnan erityisiä kohderyhmiä ovat eri tavoin toimintarajoitteiset, pitkäaikaissairaat sekä ne ikääntyvät, joiden toimintakyky on selvästi heikentynyt.

Yhdenvertainen liikkuminen ja liikunnan harrastaminen edellyttävät sujuvia käytäntöjä ja yhteistyörakenteita. Nämä voivat liittyvät esimerkiksi avustajiin, kuljetuksiin sekä kuntoutus- ja liikuntapalveluiden toiminnalliseen yhteistyöhön.

Tulosalueen tavoitteet vuodelle 2023

1) Suunnitella ja organisoida vapaa-ajanpalveluiden toimintaa vuorovaikutteisesti

- Osallistuva ja hyvinvoiva kuntalainen > omaehtoisesti liikkuva kuntalainen
- Suunnittelussa huomioiden hyvinvointisuunnitelman painopistealueet vapaa-ajanpalveluiden eri sektoreilla:
 - a) Liikunnasta ja luonnosta kestävyyttä
 - b) Toimiva arki > väestön ikärakenteen muutos > toimintakyvyn edistäminen > turvallisuuden tunne > vanhus- ja vammaisneuvosto > kuljetukset Outokummun vesijumppaan
 - c) Yhteisestä tekemisestä ja kulttuurista osallisuutta
 - d) Nuorten osallisuus huomioiden nuorten elinolojen kehittämisessä > nuorisovaltuusto > Sotkuman kyläyhteisön nuorisotyön toimintamuotojen aktivoiminen
 - e) Liikkuva aikuinen -ohjelma: Lähdemme mukaan Liikkuva aikuinen -ohjelmaan, joka on osa opetus- ja kulttuuriministeriön liikkuvat -ohjelmakokonaisuutta. Liikkuva aikuinen -ohjelman tavoitteena on saada työikäiset liikkumaan terveytensä kannalta riittävästi. Työikäisistä 80% ei liiku tarpeeksi. Liikkumaton ja passiivinen elämäntapa heikentää elämänlaatua ja aiheuttaa samalla yhteiskunnalle yli kolmen miljardin euron vuotuiset kustannukset muun muassa sairaanhoitokuluina ja työstä poissaoloina.
 - f) Panostetaan edelleen ikääntyvien liikuntaan: Voimaa vanhuuteen -hankkeen hyviä käytänteitä ja kehitetään niitä innovatiivisesti edelleen ottaen huomioon ikääntyvien kuntalaisten tarpeet.
 - g) Nuorten kesätyöt > yhteistyö eri toimijoiden kanssa > yrittäjät > järjestöt
 - h) Vanhus- ja vammaisneuvoton toiminta > ikäihmisten hyvinvointi
 - i) Etäjumpan verkostoitumista

2) Tehdään aktiivista yhteistyötä verkostoissa:

- a) Pohjois-Karjalan lastenkulttuuriverkostossa
- b) Pohjois-Karjalan Kansanterveydenkeskuksen, Pohjois-Karjalan Liikunnan, Siun soten, Ikäinstituutin, Joensuun Seudun Kansalaisopiston kanssa yhteistyössä
- c) MaNun (Maakunnallinen nuorisovaltuusto) toiminnassa ja kehitetään myös oman kunnan nuorisovaltuuston toimintaa

Tulosalueen tavoitteet suunnitelmakaudelle 2024-2025

Vapaa-ajanpalveluiden (liikunta-, nuoriso- ja kulttuuritoiminta) kehittäminen kokonaisvaltaisesti ottaen huomioon kuntalaisten hyvinvoinnin ja elämänlaadun näkökulman ja näin ollen olla osana kunnan hyvinvointi-, terveys- ja elämänlaatupalvelua. Verkostoyhteistyön vahvistaminen kunnan eri toimialojen, paikallisten seurojen, yhdistysten, järjestöjen, seurakunnan ja Pohjois-Karjalan eri liikunta-, nuoriso- ja kulttuuritoimijoiden ja naapurikuntien kanssa. Nuorisotoiminnan työmuotojen kehittäminen ja Sotkuman kyläyhteisön nuorisotyön synnyttäminen. Etsivä nuorisotyön toiminta (Nuorisolaki 10§) ostetaan edelleen ostopalveluna Joensuun Nuorisoverstas ry:ltä.

Tulosalueen tunnusluvut tavoitteet vuosi 2025

TOIMINTO	TOTEUTUMISKERRAT	TAVOITELTU OSALLISTUJAMÄÄRÄ	MUITA HUOMIOITA
Kulttuuripalveluihin osallistuvat; Polvijärvi -päivät, Itsenäisyys- ja veteraanijuhla ja kaatuneitten muistotilaisuus. Muu kulttuuritoiminta (elokuvat, teatteri- ja konserttiesitykset)	8-12	3000-6000	
Nuorisotilojen iltakäyttö Sotkuma	5pv/vkx30=150/vk Sotkuma 1pv/vkx25=25/vk	150x4vk=600/kkx11kk =6600 (nuorisotilat ovat kiinni heinäkuun)	
Yleiset nuorisotapahtumat	5	500–1000	
Koulunuoristyö: Rentovälkät Kesätyöinfo	Rentovälkät luokka-asteittain 1/vk 8-9 lk:t + lukio	111+ ohjaajat 136	
Ikäihmisille suunnatut tilaisuudet ja tapahtumat	10	1500–200	
Ikäihmisten jumpat	4	7000–8000	4x60/osallistujaa/kerta x32vk=7680
Salivuorot/vk/Vapari, A-sali, Sotkuman koulu. Aktiiviset viikot 32vk/vuosi.			
Yksityishenkilöt + perhevuorot	19	3000–5000	19 x 8/osallistujaa/kerta x 32 = 4864
Urheiluseurat	35	20 000–25 000	35 x 20/osallistujaa/kerta x 32vk = 22 400

Joensuun Seutuopisto	8/vk, joista 3 kuntosalilla	Salivuorot: 1000–2000 Kuntosali: 1000 – 1400	5 x 12/osallistujaa/kerta x 32vk = 1920 3 x 14/osallistujaa/kerta x 32vk = 1344
Kuntosali	Kulkukortit 50 kpl	50	
Kuntosalin varatut vuorot	3	65-70	
Järjestöt	2	1000–1500	2 x 20 x 32vk = 1280
Vertaisohjatut: Boccia, Saanko luvan- lavatanssiryhmä, äijäsähly	3	1000–1500	3 x 20 x 32vk = 1920
Seurakunta/nuorisotyö	3	1500–2000	3 x 15 x 32vk = 1440